

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN)

نام درس : روش تحقیق در علوم بهداشتی		دانشکده: بهداشت	گروه آموزشی: بهداشت عمومی	مقطع و رشته تحصیلی: ترم ۴ کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی
تعداد واحد:۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی		تعداد جلسات :۲۲	گروه هدف: دانشجویان : ترم ۴ کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی	پیش نیاز:آمار حیاتی ۲، اصول و کلیات اپیدمیولوژی.....
مکان برگزاری:دانشکده بهداشت.....		زمان برگزاری: یکشنبه ها ساعت ۸-۱۰	مدرس/مدرسين:دکتر علیرضا جعفری، دکتر مهدی مشکی	
			تهیه و تنظیم : دکتر علیرضا جعفری، دکتر مهدی مشکی	
			تاریخ تدوین/ بازنگری:	

معرفی درس:

پژوهش علمی در علوم بهداشتی اهمیت ویژه ای دارد. هدف از این درس آشنایی دانشجویان با روش پژوهش علمی علوم بهداشتی و مراحل مختلف پژوهش به منظور قادر بودن به انتخاب موضوع مورد علاقه، تدوین طرح و اجرای پژوهش و نوشتن گزارش پژوهش می باشد تا در نهایت قادر خواهند بود تا به صورت فردی یا گروهی یک پروژه تحقیقاتی را از ابتدا تا انتها تدوین و ارائه نمایند.

عناوین کلی (سرفصل ها) این درس شامل موارد زیر می باشد :

- اهمیت، ضرورت و سوال پژوهش
- انتخاب موضوع و بیان مسأله پژوهشی
- انتخاب یک موضوع پژوهشی مناسب
- ملاحظات خاص بیان مساله
- ملاحظات خاص بررسی متون
- اهداف، فرضیات و سوالات پژوهشی

- ملاحظات مربوط متغیرهای پژوهش
- انواع مطالعات در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- روش ها جمع آوری اطلاعات
- روایی و پایایی ابزار پژوهش
- روش های نمونه گیری در پژوهش
- شیوه و نگارش روش اجرا
- ملاحظات اخلاقی در پژوهش
- مدیریت پروژه و نحوه نگارش نتایج
- ارائه کار عملی، نقد و بررسی و ارائه نتایج پایانی (پروپوزال نهایی)

طرح درس دوره (Course Plan)		
جلسه	رئوس مطالب	اهداف کلی و جزئی هر جلسه
۱	ارائه طرح درس و ارزشیابی آغازین	-آشنایی، تعیین اهداف، شرح وظایف، توقعات و ارزیابی سطح علمی دانشجویان
۲	اهمیت، ضرورت و سوال پژوهش	-آشنایی دانشجویان با اهمیت پژوهش -آشنایی دانشجویان با کاربرد آن حوزه سلامت -آشنایی دانشجویان با سوال پژوهش و نحوه نگارش آن
۳	انتخاب موضوع و بیان مسأله پژوهشی	-آشنایی دانشجویان با روش یافتن و انتخاب موضوع -آشنایی دانشجویان با بیان مسأله پژوهشی
۴	انتخاب یک موضوع پژوهشی مناسب	-آشنایی دانشجویان با فاکتورهای مهم در انتخاب یک موضوع پژوهشی -آشنایی دانشجویان با روش های پیدا کردن یک موضوع پژوهشی
۵	ملاحظات خاص بیان مساله	-آشنایی دانشجویان با اهمیت بیان مساله -آشنایی دانشجویان با خصوصیات نگارش یک بیان مساله خوب
۶	ملاحظات خاص بررسی متون	-آشنایی دانشجویان با اهمیت بررسی متون قبلی آشنایی دانشجویان با کاربرد بررسی متون در بخش های یک طرح تحقیقاتی
۷	اهداف، فرضیات و سوالات پژوهشی ملاحظات مربوط متغیرهای پژوهش	-آشنایی دانشجویان با اصول نگارش اهداف تحقیق -آشنایی دانشجویان با اصول نگارش فرضیه/ فرضیات تحقیق -آشنایی دانشجویان با اصول نگارش سوال تحقیق -آشنایی دانشجویان با متغیرهای مربوط به یک پژوهش را بر اساس نوع و نقش آنها
۸	انواع مطالعات	-آشنایی دانشجویان با انواع مطالعات -آشنایی دانشجویان با کاربرد انواع مطالعات
۹	ارزشیابی میان ترم	

۱۰	روش ها جمع آوری اطلاعات روایی و پایایی ابزار پژوهش	-آشنایی دانشجویان با روش های مختلف جمع آوری اطلاعات ر -آشنایی دانشجویان با روایی ابزار -آشنایی دانشجویان با پایایی ابزار -آشنایی دانشجویان با انواع روش های مورد استفاده برای بررسی روایی -آشنایی دانشجویان با انواع روش های مورد استفاده برای سنجش پایایی
۱۱	روش های نمونه گیری در پژوهش	-آشنایی دانشجویان با انواع نمونه گیری در پژوهش -آشنایی دانشجویان با تفاوت های بین روش های نمونه گیری
۱۲-۱۴	شیوه و نگارش روش اجرا	-آشنایی دانشجویان با نحوه نگارش و مواردی که در روش اجرا باید مورد توجه قرار گیرد
۱۵	ملاحظات اخلاقی در پژوهش	-آشنایی دانشجویان با اخلاق در پژوهش - آشنایی دانشجویان با اصول اخلاقی در مراحل مختلف انجام یک طرح پژوهشی
۱۶	مدیریت پروژه و نحوه نگارش نتایج	-آشنایی دانشجویان با ساختار رایج در نگارش نتایج و خصوصیات هر بخش
۱۷ تا ۲۴	ارائه کار عملی، نقد و بررسی و ارائه نتایج پایانی (پروپوزال نهایی)	-آشنایی دانشجویان با نحوه نگارش یک پروپوزال تحقیقاتی از صفر تا ۱۰۰.
۲۵	آزمون پایانی	

❖ تکالیف و پروژه های دانشجویان

▪ پروژه درسی

۱. آیا برای درس خود پروژه پایان ترم /میان ترم در نظر گرفته اید؟ ☐ بلی ☐ خیر

تمام دانشجویان باید به صورت فردی یا گروهی باید یک پروژه تحقیقاتی را از ابتدا تا انتها تدوین و ارائه نمایند.

آزمون های خود ارزیابی

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته اید؟ ☐ بلی ☐ خیر

رسانه و وسایل آموزشی:

اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور ، وایت برد و کامپیوتر با استفاده از سامانه ها شامل سامانه نوید

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مبتنی بر پروژه

ارزشیابی دانشجویان

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	پرسش و پاسخ در هر جلسه	۱
	آزمون کتبی	۲
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	آزمون کتبی تستی و تشریحی	۱۰
انجام تکالیف	انجام تکالیف در کلاس و پروژه تحقیقاتی	۶
حضور در کلاس	حضور کامل و فعال	۱
جمع کل		۲۰

❖ مقررات

مقررات

- حداقل نمره قبولی: ۱۰
- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در کلاس: حداکثر ۴ جلسه

منابع درسی:

- ۱) روش تحقیق در علوم پزشکی، سید محمد علوی نیا، انتشارات آرویح ایرانیان
- ۲) روش‌های پژوهش در آموزش و ارتقاء سلامت: راهنمای نگارش رساله / پایان‌نامه در علوم پزشکی و بهداشتی، محسن صفاری، انتشارات آثار سبحان
- ۳) روش‌شناسی پژوهش‌ها کاربردی در علوم پزشکی، تالیف دکتر حسین ملک افضلی، سید رضا مجدزاده، اکبر فتوحی و سامان توکلی
- ۴) اصول طراحی پرسشنامه در مطالعات علوم پزشکی، سرور اسیوند، انتشارات پژوهاک علم آریا
- ۵) اصول طراحی پرسشنامه در مطالعات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، ایرج ضاربان، انتشارات اندیشمند
- ۶) روشهای تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، پروین رهنما، نشر عقیل

شماره جلسه	رئوس مطالب	اهداف اختصاصی (حیطه شناختی، عاطفی و مهارتی)	روز و تاریخ	ساعت	استاد
۱	ارایه طرح درس و ارزشیابی آغازین	ارایه طرح درس و ارزشیابی آغازین	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۲	اهمیت، ضرورت و سوال پژوهش	دانشجو بتواند: - در شرایط کلاس اهمیت پژوهش و کاربرد آن را حوزه سلامت را در مدت ۳۰ دقیقه توضیح دهد. - کاربرد پژوهش در حوزه سلامت را شرح دهد - اهمیت سوال پژوهش و نحوه نگارش آن را شرح دهد	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۳	اهمیت انتخاب موضوع و بیان مسأله پژوهشی	دانشجو بتواند: - روش یافتن و انتخاب موضوع و بیان مسأله پژوهشی را بیان نماید. - اهمیت و نحوه نگارش بیان مسأله پژوهشی را شرح دهد	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۴	نحوه انتخاب یک موضوع پژوهشی مناسب	دانشجو بتواند: - فاکتورهای مهمی را که در انتخاب یک موضوع پژوهشی باید مدنظر قرار گیرد را شرح دهد. - روش های پیدا کردن یک موضوع پژوهشی را نام ببرد.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۵	ملاحظات خاص بیان مساله	دانشجو بتواند: - اهمیت نگارش بیان مساله را توضیح دهد - خصوصیات نگارش یک بیان مساله خوب را در شرایط کلاس و در مدت ۱۵ دقیقه توضیح دهد.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۶	ملاحظات خاص بررسی متون	دانشجو بتواند: - اهمیت بررسی متون قبلی را شرح دهد. - کاربرد بررسی متون در بخش های یک طرح تحقیقاتی را بیان کند.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۷	اهداف، فرضیات و سوالات پژوهشی	دانشجو بتواند:	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری

	متغیرهای پژوهش	ملاحظات مربوط	• اصول نگارش اهداف تحقیق را در مدت زمان ۱۵ دقیقه شرح دهد. • اصول نگارش فرضیه/ فرضیات تحقیق را توضیح دهد. • اصول نگارش سوال تحقیق را در مدت زمان ۱۰ دقیقه شرح دهد. • متغیرهای مربوط به یک پژوهش را بر اساس نوع و نقش آنها را تشخیص و دسته بندی کند.		
۸	انواع مطالعات در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	دانشجو بتواند: • انواع مطالعات را نام ببرد. • کاربرد انواع مطالعات را شرح دهد.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۹	ارزشیابی میان ترم			سه شنبه	یکشنبه
۱۰	روش ها جمع آوری اطلاعات روایی و پایایی ابزار پژوهش	دانشجو بتواند: • روش های مختلف جمع آوری اطلاعات را نام ببرد. • روایی ابزار را تعریف کند. • پایایی ابزار را تعریف کند. • انواع روش های مورد استفاده برای بررسی روایی را شرح دهد. • انواع روش های مورد استفاده برای سنجش پایایی را توضیح دهد.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۱۱	روش های نمونه گیری در پژوهش	دانشجو بتواند: • انواع نمونه گیری در پژوهش را نام ببرد • تفاوت های بین روش های نمونه گیری را در مدت ۳۰ دقیقه شرح دهد.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۱۲-۱۴	شیوه و نگارش روش اجرا	دانشجو بتواند: • نحوه نگارش و مواردی که در روش اجرا باید مورد توجه قرار گیرد را شرح دهد.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۱۵	ملاحظات اخلاقی در پژوهش	دانشجو بتواند: • اخلاق در پژوهش را تعریف کند. • اصول اخلاقی که باید در مراحل مختلف انجام یک طرح پژوهشی در نظر گرفته شود را توضیح دهد.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری
۱۶	مدیریت پروژه و نحوه نگارش نتایج	دانشجو بتواند: • ساختار رایج در نگارش نتایج و خصوصیات هر بخش را در شرایط کلاس در مدت ۳۰ دقیقه توضیح دهد.	یکشنبه	۸-۱۰	دکتر علیرضا جعفری

دکتر مهدی مشکی، دکتر علیرضا جعفری	۸-۱۰	یکشنبه	دانشجو بتواند: • یک پروپوزال تحقیقاتی را تا انتهای ترم تهیه و تدوین و در صورت امکان اجرا نماید.	ارائه کار عملی، نقد و بررسی و ارائه نتایج پایانی (پروپوزال نهایی)	۱۷ تا ۲۴
--------------------------------------	------	--------	--	--	-------------